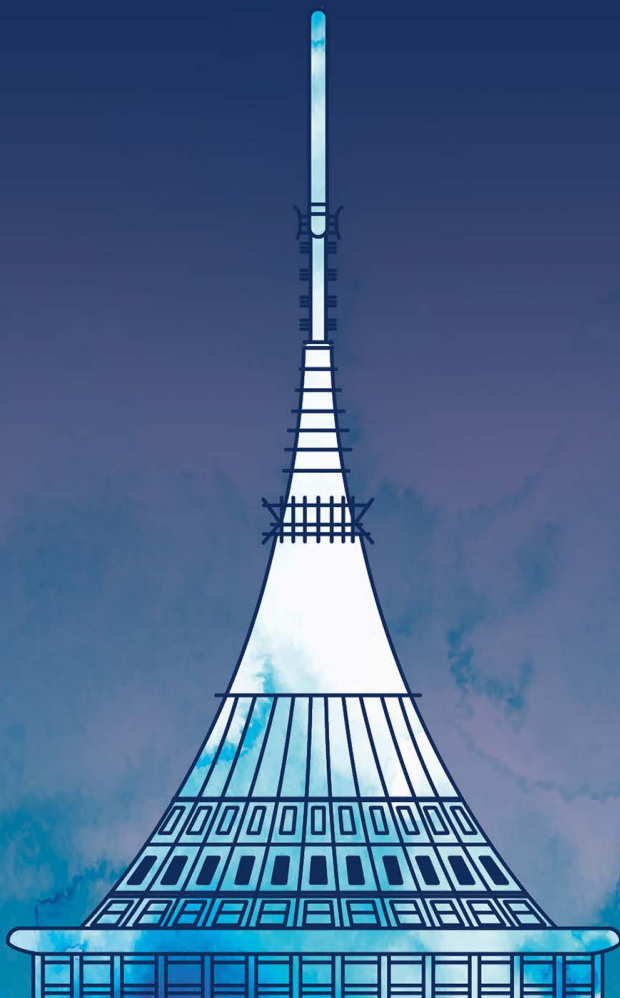

ONDŘEJ KOUBA

POVÍDKY LIBERECKÉ

Povídky liberecké

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

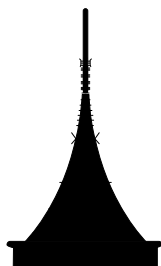

Ondřej Kouba

Povídky liberecké – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

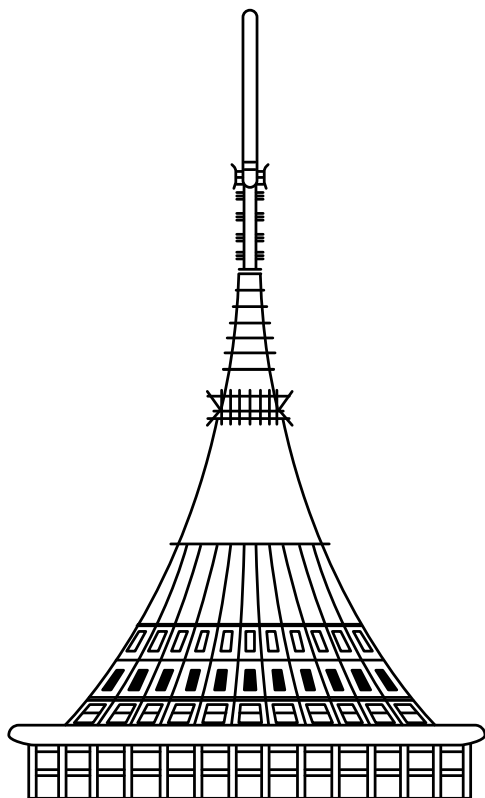
ALBATROS **MEDIA**

POVÍDKY
LIBERECKÉ

ONDŘEJ KOUBA

POVÍDKY LIBERECKÉ

Text © Ondřej Kouba, 2026

ISBN v tištěné verzi 978-80-267-5349-0

ISBN e-knihy 978-80-267-5453-4 (1. zveřejnění, 2026) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-267-5454-1 (1. zveřejnění, 2026) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-267-5448-0 (1. zveřejnění, 2026) (ePDF)

*Městu pod Ještědem, v němž jsem vyrostl
a ke kterému se budu vždy s láskou
vracet, i když můj domov dnes leží jinde.*

1. POD JEŠTĚDEM TICHO NEKONČÍ

KAPITOLA I: PRVNÍ RÁNO

8. května 2026, Liberec, Vesec

Ráno bylo tiché jinak než noc.

Noc byla ticho po výbuchu. Ráno bylo ticho po světě.

Probudil se dřív než ostatní. V místnosti, která kdysi bývala obývánkem jeho rodičů ve Vesci, bylo chladno. Okna byla zatlučená prkny jen z poloviny; mezi nimi prosvítalo světlo, šedé a čisté. Bylo 8. května 2026. Datum si opakoval v duchu, jako by tím mohl něco vrátit zpět.

V Plzni by právě probíhaly Slavnosti svobody. Ale byla pryč. Ne obrazně. Pryč.

Když se před třemi týdny nad městem objevilo světlo, které tam nemělo být, byl s Lucií a Daníkem na prohlídce plzeňského pivovaru. A to je zachránilo, protože když přišla první tlaková vlna, byli právě v pivovarském sklepení. Vše se stalo rychleji, než stačili pochopit, že nejde o bouřku. Pak přišel prach. Pak ticho. A pak cesta.

Cesta přes zemi, která přestala být zemí, ale pásmem mezi místy, kde se ještě dalo dýchat.

Šli na sever, vyhýbali se hlavním tahům, spalovali mosty ve vlastní hlavě. Někde u Českého Dubu se dozvěděli, že Plzeň nebyla jediná. Praha, Ostrava, Brno. Nikdo nevěděl, kolik hlavíc vlastně dopadlo. Nikdo nevěděl, kdo začal. To už teď bylo jedno.

Liberec nebyl zasažen přímo. Možná proto, že nebyl cílem. Možná proto, že už nebylo čím.

Dům ve Vesci pořád stál. Plot byl vyvrácený, zahrada zarostlá, ale dům stál. Odemkl klíčem, který měl u sebe od doby, kdy jeho matka

dům prodala – noví majitelé zámek nevyměnili a sami byli pryč. Všechno v něm bylo menší, než si pamatoval.

Ted' seděl na kraji rozkládací pohovky a poslouchal.

Neprojela žádná auta. Žádná tramvaj. Žádný autobus. Ani pes nezaštěkal.

Bylo slyšet jen vítr od Ještědu.

Lucie se pohnula na matraci vedle Daníka. Otevřela oči a chvíli se na něj dívala, jako by kontrolovala, že je skutečný.

„Je ráno?“ zeptala se tiše.

Přikývl.

Daník spal dál, stočený pod dekou, kterou našli ve skříni. Vypadalo to, jako by jen přespával u prarodičů. Jako by to celé bylo výletem.

Vyšel na zahradu. Nad horizontem se rýsoval Ještěd, špička vysílače čistá proti obloze. Žádný dým. Žádné stopy po zásahu. Město pod ním ale nebylo městem, jaké si pamatoval.

Ráno přišli k domu dva lidé. Muž a žena, oba kolem čtyřiceti. Zaklepali opatrně. Řekli, že zůstali v Liberci celou dobu. Že někteří odešli hned první týden – na sever, přes hranici, směrem k Žitavě a dál do Polska. Prý tam je organizovaná pomoc. Prý.

Jiní se vydali na jih, k Jičínu, do vesnic, kde jsou studny a pole. Někteří zemřeli na nemoc, která přišla s prachem. Ne ozářením – spíš vyčerpáním, infekcemi, špatnou vodou. Město bez elektřiny a bez zásobování se proměnilo rychleji, než kdo čekal.

„Ze sta tisíc nás tu je sotva deset,“ řekl muž včera večer. „Možná méně.“

Sto osm tisíc. Číslo, které znal z tabulek. Ted' jen odhad.

Deset tisíc lidí rozptýlených ve městě, které bylo stavěné pro desetkrát tolik.

Zbytek odešel, zemřel, nebo zmizel beze jména.

Vrátil se dovnitř.

Lucie už seděla a česala Daníkovi vlasy prsty. „Musíme do centra,“ řekla.

„Dnes?“ podíval se na ni.

„Čím dřív víš, co se tam děje, tím líp. Tady zůstat můžeme. Ale jestli má být nějaký... řád...“ nedořekla.

Řád.

Slovo, které mu znělo cize. A přitom bylo jediné, které mu dávalo smysl.

Byl soudce. Ne podle titulu, ten svět už nikdo neuznával. Byl soudce proto, že věřil, že mezi dvěma lidmi stojí něco víc než síla.

Když ráno mluvili s těmi dvěma, muž se ho zeptal: „Vy jste právník, že jo?“

Neřekl, odkud to ví. Možná si ho pamatoval z dětství. Možná jen tipoval.

„Ano,“ odpověděl.

Muž se podíval na ženu a pak zpět na něj. „V centru se teď soudí jinak.“

Nevysvětlil jak.

Vesec byl klidný. Pár domů mělo otevřená okna, z komínů se kouřilo. Lidé si hleděli svého. Všichni věděli, že něco skončilo, ale nikdo zatím neřekl, co začalo.

Cesta do centra trvá čtyřicet minut pěšky. Vždycky to věděl. Když byl malý, chodil s otcem pěšky přes celé město až na Stadion U Nisy. Teď půjde jinam, přímo do centra.

„Půjďme spolu,“ řekl.

Lucie přikývla. „Nezůstanu tady sama.“

Daník už byl obutý. „Půjďme na Ještěd?“ zeptal se.

„Půjďme do města,“ odpověděl.

Vzal si batoh. Do něj dal starý občanský průkaz, i když už neplatil. Několik listů papíru. Tužku. Nůž. A knihu – malý výtisk ústavy, který nosil kdysi na přednášky.

Nevěděl, proč ji bere.

Možná proto, že i když se svět rozpadl, slova na papíře zůstala.

Vyšli z domu a zavřeli za sebou.

Ticho pod Ještědem nekončilo. Jen se měnilo.

A on věděl, že jestli má někde začít znovu mluvit, pak právě tady.

KAPITOLA II: ČTYŘICET MINUT

8. května 2026, ráno, na cestě do centra

Šli po Slovanské ulici směrem k městu.

Asfalt byl místy popraskaný, ale ne výbuchem – spíš tichem. Křižovatka u nájezdu na rychlostní silnici byla prázdná. Žádné kolony, žádné blikající semaforey. Jen vítr, který si pohrával s plastovou taškou zachycenou na svodidlech.

Daník šel mezi nimi. Držel Lucii za ruku, ale občas se utrl a běžel pár kroků napřed, aby se zase vrátil. Dětské tělo ještě neumělo nést tíhu konce světa.

„Tady jsme jednou jeli autem,“ řekl.

„Ano,“ odpověděl. „A někdy zase pojedeme.“

Nevěděl, jestli je to lež.

Minuli první skupinu lidí až u odbočky z Rochlic na Zelené údolí. Tři muži a žena, tlačili nákupní vozík naložený pytlí. Zastavili se, když je uviděli. Nedůvěra byla první instinkt.

„Z Vesce?“ zeptal se jeden z mužů.

Přikývl.

„Do centra?“ další otázka.

„Ano.“

Muž se uchechtl. „Tak hodně štěstí.“

Nepřidal vysvětlení. Jen si je měřil pohledem, který už nebyl pohledem spoluobčana, ale hodnotitele rizika.

Šli dál.

Když se napojili na ulici Dr. Horákové, bylo zde už víc domů s otevřenými dveřmi. Některé byty byly vyrabované. Ne násilím – spíš postupně, tiše, jak lidé odcházeli a jiní přišli.

U benzínové pumpy u teplárny stál improvizovaný přístřešek z plechet. Dvě ženy vařily na ohni v plechovém sudu. Voda zřejmě z Nisy, převařená. Vzduch voněl kouřem a něčím, co mohlo být čochou.

„Je tady studna?“ zeptala se Lucie.

Jedna z žen přikývla. „Za teplárnou. Ale je tam fronta.“

Fronta. Slovo z minulosti, které se vrátilo bez ironie.

Když míjeli budovu Babylonu, viděli, že parkoviště je zaplněné stany. Lidé si obsadili prostor, kde bylo místo. Logistika bez architekta.

„Kolik vás tu je?“ zeptal se.

Muž, který seděl na obrubníku a opravoval kolo, se na něj podíval.
„Tady? Tři stovky. Možná čtyři.“

„A v centru?“

„Nevím. Mluví se o pěti tisících. Možná šesti. Ale lidi přicházejí a odcházejí.“

Z pěti tisíc se město zmenší na vesnici. Z vesnice na tábor.

„Hranice jsou otevřené?“ zeptala se Lucie.

Muž pokrčil rameny. „Kdo chce, jde. Někteří se vracejí. Říkají, že dál na sever je to stejné. Že Poláci si hlídají svoje území a Němci taky.“

Šli dál.

Zastavil se u plakátu s reklamou na Slovan a příští ligový zápas, který se již neuskutečnil. Představil si, jak to tam vypadá – tribuny prázdné, brány zavřené. Tráva přerostlá. Vždycky si myslel, že stadion je srdce města. Teď bylo srdce jinde – nebo nikde.

„Tati, bude ještě fotbal?“ zeptal se Daník.

„Možná,“ řekl. „Až bude zase rozhodčí.“

Daník se zasmál, aniž chápal, že odpověď byla vážná.

Když se dostali na Fügnerku, bylo tam víc lidí. Ne dav – spíš shluky. Skupiny po deseti, po dvaceti. Někteří měli na rukou pásky z kusů látky, jako by tím vyjadřovali příslušnost.

U vchodu do radnice visela cedule napsaná fixem:

SHROMÁŽDĚNÍ DNES V 11:00 – ROZHODNUTÍ O SKLADECH

Pod tím někdo připsal:

A O TRESTU

Zastavil se.

„O jakém trestu?“ zeptala se Lucie.

„To zjistíme.“

Na schodech radnice seděl muž s brokovnicí. Zbraň držel uvolněně, ale viditelně. Ne jako hrozbu, spíš jako symbol.

„Vy jste noví?“ zeptal se.

„Vrátili jsme se, kdysi jsem tu bydlel,“ odpověděl.

„Jméno?“

Řekl ho.

Muž se zamračil. „Vy jste byl soudce, že jo?“

Chvilí přemýšlel, jestli má říct ano. Pak přikývl.

Muž si ho chvilí měřil. „Tak to se vám to dneska bude hodit.“

„Co přesně?“

Muž kývl směrem k radnici. „Chytili jsme ho včera v noci. Kradl ze skladu potravin ve Fóru. Ne sám. Ale ostatní utekli. Jeden kluk ho chtěl hned pověsit.“

„A?“ zeptal se.

„Řekli jsme, že počkáme do rána.“

„Na co?“

Muž se usmál bez radosti. „Na někoho, jako jste vy.“

Podíval se na Lucii. V jejích očích nebyl strach. Spíš vědomí, že okamžik, kterému se celou cestu blížili, je tady.

„Půjdeme dovnitř?“ zeptala se tiše.

Přikývl.

Když vstoupil do vestibulu radnice, ucítil chlad kamene. Stejný jako kdysi, když sem šel pro maturitní vysvědčení. Teď tu nebyli jeho spolužáci. Jen lidé, kteří potřebovali rozhodnutí.

A on věděl, že mezi lynčem a soudem je někdy jen jedna věta.

A že ji dnes bude muset vyslovit.

KAPITOLA III: VESTIBUL

8. května 2026, dopoledne, liberecká radnice

Ve vestibulu bylo šero.

Skleněné dveře dovnitř propouštěly světlo, ale elektřina nefungovala. Na dlažbě byly rozestavěné lavice, přinesené z okolních kanceláří. Uprostřed prostoru stál stůl – těžký, dřevěný, zřejmě vytažený z některé zasedací místnosti. Na něm ležel svazek klíčů, plechová termoska a balík papírů.

A za stolem seděl muž se svázanýma rukama.

Bylo mu kolem třiceti. Nezarostlý, ne špinavý víc než ostatní. Spíš vyděšený. Když vešli, zvedl hlavu. Oči měl zarudlé – od nevyspání nebo od pláče.

Kolem stálo asi čtyřicet lidí. Někteří seděli, jiní se opírali o stěny. Vzduch byl napjatý, ale ne hlučný. Lidé čekali.

„To je ten soudce,“ řekl někdo.

Nepředstavili ho. Nebylo třeba.

Přistoupil ke stolu. „Jak se jmenujete?“ zeptal se klidně.

Muž zaváhal. „Karel.“

„Příjmení?“

Řekl ho. Nikdo z přítomných nereagoval. Nebylo to jméno, které by něco znamenalo.

„Co se stalo?“ pokračoval.

Odpověděl jiný muž z davu. „Včera večer jsme zjistili, že někdo vnikl do skladu potravin ve Fóru. Máme tam mouku, rýži, konzervy. Hlídky to střeží na směny. On tam byl s dalšími třemi. Utíkali. Jeho jsme chytili.“

„Kolik toho odnesl?“ zeptal se.

„Plnej bágl. Rýži, konzervy. A cukr.“

„Pro sebe?“ zeptal se a podíval se na Karla.

Karel zavrtěl hlavou. „Ne... pro sousedy. Máme tři děti v domě. Jedna holčička je nemocná.“

Z davu se ozval smích. „To může říct každý.“

Zvedl ruku. „Prosím. Ať mluví jen jeden.“

Ticho se vrátilo rychleji, než čekal.
„Máte opravdu děti?“ zeptal se.
„Ano,“ řekl Karel. „V Pavlovicích. Můžete se zeptat nebo se jít podívat.“
„Proč jste si o jídlo neřekli?“
Karel se podíval kolem sebe. „Komu?“
To nebyla výčitka. To byla otázka.
„Kdo rozhoduje o skladu?“ zeptal se nahlas.
Z hloučku vystoupil muž s páskou na rukávu. „My. Hlídky.“
„Podle jakého pravidla?“ zeptal se.
Muž pokrčil rameny. „Rozdělujeme to podle potřeby. Máme seznamy.“
„Kdo je sestavuje?“
„Lidi z centra. Kdo přijde, запиše se.“
„A Pavlovice?“
Muž ztuhl. „To je daleko. Nemáme lidi, co by tam chodili.“
„Takže kdo tam žije, je mimo systém?“ zeptal se tiše.
Několik pohledů sklouzlo k zemi.
Lucie stála opodál s Daníkem. Nepřerušovala. Jen poslouchala.
Podíval se zpět na Karla. „Věděl jste, že to, co děláte, může být považováno za krádež?“
„Věděl,“ odpověděl. „Ale věděl jsem taky, že když nepůjdu, tak...“
Nedořekl.
Z davu se ozval hlas: „Pravidla jsou pravidla! Když mu to projde, budou krást všichni.“
Další: „Bez přidělů to nepřežijeme.“
A jiný: „Tak ho potrestáme a bude klid.“
„Jak?“ zeptal se.
„Vyhoštění. Nebo práce navíc. Nebo...“ někdo ztišil hlas, „...provaz.“
Slovo viselo ve vzduchu jako prach.
Přistoupil blíž ke stolu. Položil na něj knihu, kterou nesl v batohu.
Malý výtisk ústavy, odřený.
„Nevím, jestli tohle ještě platí,“ řekl klidně. „Ale vím, že když budeme lidi trestat bez pravidel, skončíme hůř než hladoví.“
Někdo si odfrkl. „To jsou kecý.“

„Ne,“ odpověděl. „To je zkušenost.“

Podíval se na Karla. „Máte zbraň?“

„Ne.“

„Ublížil jste někomu při útěku?“

„Ne.“

„Byli jste ozbrojeni?“

„Ne.“

Obrátil se k hlídkám. „Je to pravda?“

Muž s páskou přikývl. „Utíkali. Ale neútočili.“

Chvilí mlčel.

„Pak to není otázka pomsty,“ řekl. „Je to otázka pravidel, která ještě nemáme.“

Z davu se ozvalo: „Tak je udělejte!“

Podíval se na Lucii. Ta jen nepatrně přikývla.

„Dobře,“ řekl. „Za prvé: sklady nejsou soukromé. Patří všem, kdo tu zůstali. Za druhé: kdo si vezme cokoliv bez přidělení, porušuje důvěru ostatních. Ale trest musí odpovídat činu.“

„A jaký?“ zeptal se muž s brokovnicí, který se mezitím přesunul dovnitř.

„Vrátí, co vzal,“ řekl. „A bude pracovat na rozvozu zásob do Pavlovic. Tři dny. Pod dohledem.“

„To je málo,“ ozvalo se.

„Je to spravedlivé,“ odpověděl. „Nekradl pro zisk. Kradl ze strachu.“

„A co když lže?“ zeptal se někdo.

„Pak to určitě zjistíme,“ řekl klidně. „Ale nezabijeme člověka pro pytel rýže.“

Ticho bylo jiné než na začátku. Ne napjaté. Spíš přemýšlivé.

Muž s páskou se podíval kolem sebe. „Kdo souhlasí?“

Několik rukou se zvedlo. Ne všechny. Ale dost.

„Tak tedy,“ řekl muž s brokovnicí. „Tři dny práce. A vrátíš zásoby.“

Karel se nadechl, jako by se právě vynořil z vody.

On si sedl na okraj stolu.

První rozhodnutí bylo učiněno.

A nebyl to rozsudek. Byla to dohoda.

Ale věděl, že příště to tak snadné nebude.

KAPITOLA IV: CUKR

8. května 2026, odpoledne, náměstí

Když vyšli z radnice, bylo po poledni.

Na Benešově náměstí se mezitím vytvořily další skupiny. Zpráva o rozhodnutí se roznesla rychleji než vítr. Někteří přikyvovali, jiní kroutili hlavou.

„Je to slabé,“ zaslechl za sebou.

„Je to začátek,“ odpověděl někdo jiný.

Lucie se zastavila u ženy, která seděla na schodech s dítětem v náručí. Mluvily tiše, o vodě, o horečce, o tom, kde je ještě zbytek léků. Daník mezitím sledoval dva kluky, kteří si házeli plechovkou místo míče.

Město nezmizelo. Jen ztratilo obvyklý rámec.

Muž s páskou – říkal si Marek – k němu přišel. „Tohle byl lehký případ,“ řekl bez úsměvu. „Teď přijde těžší.“

„Co se stalo?“ zeptal se.

„Sklad s cukrem u nádraží. Někdo ho v noci vybral. Prej chtěli cukr pro výměnu.“

„S kým?“

„Nevíme přesně. Ale mluví se o skupině z Rochlic. Mají zbraně. A chtějí víc než jídlo.“

Šli směrem k Fügnerce. Tramvajové koleje byly zarostlé mechem. U zastávky stál autobus bez oken. Na bočním skle někdo křídou napsal: NEODJÍŽDÍME.

„Kolik lidí máte v hlídkách?“ zeptal se.

„Třicet. Rozdělených po směnách. Ale všichni jsou unavení.“

„A Rochlice?“

„Možná padesát. Možná víc. Nevíme. Drží si svoje území.“

Území. Slovo z jiného století.

U budovy nádraží stálo několik mužů a žen. V rukou drželi klacky, někdo měl pistoli. U vchodu do bývalého skladu potravin byly dveře vyražené.

Uvnitř to páchlo prázdnotou.

„Kolik toho zmizelo?“ zeptal se.
„Dvacet pytlů cukru. A pár beden konzerv.“
„Cukr není všechno,“ řekl tiše.
„Není,“ souhlasil Marek. „Ale teď je to měna.“
Otočil se k lidem kolem. „Chytli jste někoho?“
„Jednoho,“ odpověděl mladík s obvazem na ruce. „Z Rochlic. Utíkal moc pomalu.“

„Kde je?“
„V bývalé čekárně.“
Vešli dovnitř.
Muž seděl na lavičce. Mladý, sotva dvacet. Na čele měl krev. Ruce svázané provazem. Když ho uviděl, odvrátil pohled.

„Jméno?“ zeptal se.
Ticho.
„Jméno,“ zopakoval.
„Tomáš,“ zamumlal.
„Kolik vás bylo?“
Mlčel.
„Tomáši,“ řekl klidně. „Když budete mlčet, rozhodnou za vás jiní.“
Zvedl oči. Byly plné vzdoru, ale i strachu. „Čtyři.“
„Kdo to vymyslel?“

„Já nevím. Potřebujeme věci.“
„Na co cukr?“ zeptal se.
Tomáš si odfrkl. „Na výměnu. Za náboje. Za léky.“
Marek se nadechl. „Takže obchodujete.“
„A vy ne?“ vyhrkl Tomáš. „Vy si myslíte, že přežijete beze zbraní?“
Ticho zhoustlo.

„Máte někoho zraněného?“ zeptal se.
Tomáš zavrtěl hlavou. „Ne.“
„Ublížili jste někomu?“
„Ne.“
„Tak proč jste nepožádali?“
Tomáš se zasmál. „O co? O přídel? To byste nám dali půl kila na měsíc.“

Venku se ozval křik. Někdo křičel, že Rochlice se blíží.

Marek vyběhl ven.

On zůstal s Tomášem. „Poslouchejte,“ řekl tiše. „Jestli se z toho stane válka mezi čtvrtěmi, prohrajeme všichni.“

Tomáš se na něj podíval. „Už je to válka.“

„Ne,“ odpověděl. „Zatím je to hlad.“

Vyšli ven.

Na perónu stálo asi deset mužů. Někteří měli lovecké pušky. Jeden držel v ruce pytel cukru jako důkaz.

„To je náš kluk,“ řekl muž v čele. Byl starší, šediny ve vlasech, pevný postoj.

„Kradl,“ odpověděl Marek.

„Brali jsme si, co potřebujeme.“

„To potřebují všichni,“ ozval se někdo z hlídek.

Napětí bylo hmatatelné.

On udělal krok vpřed. „Jmenuji se...“ představil se. „Dnes ráno jsme rozhodovali jiný případ. A vyřešili jsme ho správně.“

Starší muž si ho změřil. „Tak rozhodněte i tenhle.“

„Dobře,“ řekl. „Vrátíte polovinu cukru. Druhou polovinu použijete na výměnu za léky, které přivezete sem – veřejně. A od zítřka vyšlete dva lidi do společné hlídky.“

Muž se zasmál. „A proč bychom měli?“

„Protože jinak budete mít proti sobě centrum,“ odpověděl Marek.

„A vy proti sobě Rochlice,“ dodal někdo zezadu.

Chvilí bylo ticho.

Starší muž se podíval na Tomáše, pak zpět na něj. „A kdo zaručí, že nás pak nepřeválcujete?“

„Nastavíme pravidla,“ odpověděl.

„Jaká pravidla?“ zeptal se ostře.

Podíval se kolem. Na lidi, kteří čekali. Na Lucii, která stála opodál s Daníkem a sledovala každý pohyb.

„Taková, která si dnes začneme psát,“ řekl.

Starší muž mlčel dlouho.

Pak hodil pytel cukru na zem. „Polovinu vrátíme.“

Nebyla to důvěra. Byla to kalkulace.

Ale krev netekla.

Když se skupina z Rochlic vzdálila, Marek se na něj podíval. „Tohle nebude fungovat dlouho.“

„Já vím,“ odpověděl.

„Tak co bude dál?“

Podíval se směrem k radnici. „Shromáždění. Nejen o skladech.“

„O čem?“

„O tom, kdo bude rozhodovat.“

A v duchu si uvědomil, že každé rozhodnutí, které dnes učiní, bude mít velkou cenu.

Jen ještě nevěděl jakou.

KAPITOLA V: SHROMÁŽDĚNÍ

9. května 2026, náměstí Dr. Beneše

V jedenáct bylo náměstí plnější než před hodinou.

Ne přeplněné. Ne hlučné. Ale plnější. Lidé stáli v půlkruhu před radnicí, někteří seděli na schodech, jiní na zemi. Vzadu stály hlídky. Neformální, ale viditelné.

Marek si stoupl stranou. „Mluvte vy,“ řekl tiše.

„Proč já?“ zeptal se.

„Protože když budu mluvit já, bude to znít jako výhrůžka.“

Vystoupil o dva schody výš. Ne na balkon. Nechtěl být nad nimi. Jen trochu výš, aby ho bylo slyšet.

„Včera jsme rozhodli dva případy,“ začal. „Krádež ze strachu a krádež z kalkulace. V obou případech jsme se vyhnuli krveprolití.“

Z davu se ozvalo: „Zatím.“

Přikývl. „Zatím.“

Rozhlédl se. „Nejsme už město o sto tisících obyvatel. Jsme skupina lidí, která zůstala. Někteří odešli první týden – na sever. Jiní na jih. Někteří už nikdy nepřišli zpět. Ti, co zůstali, nejsou silnější. Jsou jen tady.“

Ticho bylo soustředěné.

„Bez pravidel to nepřežijeme. Bez pravidel budeme jen čtvrtě proti čtvrtím.“

„A s pravidly?“ ozval se muž zezadu. „Kdo je bude hlídat?“

„My,“ odpověděl.

Smích. Ne výsměšný. Spíš unavený.

„Kdo my?“ pokračoval hlas.

„Zástupci každé části města,“ řekl. „Po dvou lidech. Budou se scházet denně. Rozhodovat veřejně.“

„A když se neshodnou?“ zeptala se žena s dítětem.

„Pak rozhodne většina,“ řekl.

„A když většina bude chtít někoho pověsit?“ ozval se jiný hlas.

Ticho ztěžklo.

„Pak budeme muset mít hranice,“ odpověděl pomalu. „Hranice, které se nedají překročit.“

„To zní jako zákon,“ poznamenal někdo.

„Ano,“ řekl.

Marek si založil ruce. „A kdo ty hranice napíše?“

„Navrhnou je,“ odpověděl. „Ale schválíte je společně.“

Z davu vystoupil muž, kterého zatím neviděl. Byl vysoký, svalnatý, na zádech měl pušku. „Jmenuju se Radek,“ řekl. „Mám dvacet lidí. Hlídáme sklady a nemocnici. Když přijde banda z Jablonce nebo od Turnova, nebudou se ptát na hranice. Budou brát, co najdou.“

„A co navrhujete?“ zeptal se klidně.

„Vojenský režim,“ odpověděl Radek. „Jedno velení. Rychlé tresty. Bez řečí.“

Několik hlav přikývlo.

„A kdo bude velitel?“ zeptal se.

Radek se usmál. „Někdo, kdo umí rozhodnout.“

„Rozhodnout bez kontroly?“ pokračoval.

„Rozhodnout rychle,“ opravil ho Radek.

„Rychlost není totéž, co spravedlnost,“ řekl.

„Spravedlnost nás nenasytí,“ odsekl Radek.

Lucie stála mezi lidmi. Viděl, jak si Daník drží její kabát a sleduje muže s puškou.

„Možná ne,“ odpověděl. „Ale bez ní se začneme bát jeden druhého víc než hladu.“

Radek mlčel.

„Navrhuji toto,“ pokračoval. „Zřídíme radu – dva z každé části. Rozhodnutí budou veřejná. Hlídky zůstanou, ale budou podléhat radě. Tresty budou odstupňované. A nikdo nebude popraven bez souhlasu celé rady.“

„A vy budete co?“ zeptal se někdo.

„Jeden z nich,“ odpověděl.

„Soudce,“ zamumlal někdo.

„Ne,“ řekl. „Člověk, který bude připomínat hranice.“

Radek se na něj díval dlouho. „A když vás většina přehlasuje?“

„Pak přijmu rozhodnutí,“ odpověděl. „Ale budu ho nést spolu s vámi.“

To nebyla rétorika. Byla to nabídka rizika.

Marek vystoupil vpřed. „Kdo souhlasí s vytvořením rady?“
Ruce se zvedaly pomalu. Ne všechny. Ale dost.
„Kdo je proti?“ zeptal se.
Radek zvedl ruku. A s ním asi deset dalších.
„Dobře,“ řekl Marek. „Dnes večer se sejdeme a vybereme zástupce.“
Dav se začal rozcházet.
Radek prošel kolem něj. „Jste odvážný,“ řekl tiše.
„Ne,“ odpověděl. „Jen nechci střílet do sousedů.“
Radek se zastavil. „Já taky ne. Ale někdy to bude nutné.“
„Pak o tom budeme hlasovat,“ řekl.
Radek se krátce zasmál. „Uvidíme, jak dlouho vám to vydrží.“
Když zůstali téměř sami, Lucie k němu přišla. „Začal jsi něco, co nepůjde vzít zpět.“
„Vím,“ odpověděl.
Daník se na něj podíval. „Tati, ty budeš starosta?“
Zavrtěl hlavou. „Ne.“
„Tak co?“
Chvilí přemýšlel.
„Budu se snažit, aby se lidi nebáli.“
Daník přikývl, jako by to byla nejprirozenější funkce na světě.
A on si uvědomil, že právě to může být nejtěžší.

KAPITOLA VI: HRANICE

8. května 2026, podvečer, radnice

Večer se sešli v přízemní zasedací místnosti radnice. Okna byla otevřená, světlo už jen z posledních zbytků dne. Na stole svíčky, kolem židle.

Vesec – on a žena jménem Alena, bývalá učitelka z místní základní školy. Rochlice – starší muž se šedinami, který ráno házel pytel cukru, a mladá zdravotní sestra Petra. Pavlovice – Karel, ten z ranního skladu, a starší muž s brýlemi, knihovník. Centrum – Marek a Radek. A další. Celkem dvacet čtyři lidí.

Radek si sedl naproti němu.

„Tak,“ řekl Marek. „Máme radu.“

„Máme dvacet čtyři lidí,“ opravil ho Radek.

Nikdo se nesmál.

On položil na stůl několik prázdných listů papíru. „Navrhují, abychom začali třemi body: zásobování, bezpečnost, řešení sporů.“

„A hranice trestů,“ dodala Petra.

Přikývl. „Ano.“

Alena se opřela. „Kolik nás vlastně je?“

Marek odpověděl: „Podle odhadu kolem pěti tisíc v širším centru. Další tisíc v Rochlicích. Pavlovice pár stovek. Vesec...“

„Dvě stovky,“ řekl.

„Takže sedm tisíc,“ uzavřel Marek. „Možná osm.“

„Ze sta osmi tisíc,“ řekla tiše Petra.

„Zbytek odešel,“ odpověděl knihovník. „Nebo zemřel.“

„A vrátí se?“ zeptala se Alena.

Nikdo neodpověděl.

On vzal tužku. „Zásobování. Sklady budou centrální. Rozdělování podle počtu osob v domácnosti. Povinnost hlásit změny.“

„A kdo bude kontrolovat pravdivost?“ zeptal se Radek.

„Hlídky,“ řekl Marek.

„Pod dohledem rady,“ doplnil.

Radek se pousmál. „Stále ta kontrola.“

„Ano,“ odpověděl.

„Bezpečnost,“ pokračoval Marek. „Hlídky zůstanou. Směny po čtyřech. Zbraně budou evidované.“

„Evidované?“ Radek nadzvedl obočí.

„Ano,“ řekl klidně. „Každá zbraň bude zapsána. Kdo ji má, kde je.“

„A když ji někdo nezapíše?“ zeptal se starší muž z Rochlice.

„Porušení pravidel,“ odpověděl. „A pak sankce.“

„Jaké?“ ozvala se Petra.

Chvilí bylo ticho.

„Práce navíc. Ztráta přidělu. Vyloučení z hlídky,“ navrhl.

„A co vážnější činy?“ zeptal se Radek. „Loupež se zbraní. Ublížení na zdraví.“

„Pak rozhodne rada,“ odpověděl.

„A když rada bude rozdělená?“ pokračoval Radek.

„Pak bude potřeba šestnáct hlasů z dvaceti čtyř pro nejvyšší trest,“ řekl pomalu.

„Jaký je nejvyšší trest?“ zeptal se Marek.

Podíval se na ně všechny. „Vyhoštění.“

Radek se zasmál bez humoru. „To je vtip?“

„Ne,“ odpověděl. „Poprava není návrat k řádu. Je to jeho konec.“

„A když se pak vrátí?“ zeptal se Radek.

„Pak to bude jiný případ.“

Radek se naklonil vpřed. „Vy věříte, že tohle je soud?“

„Ne,“ odpověděl. „Je to dohoda o přežití.“

Ticho bylo tentokrát hlubší. Ne nepřátelské. Spíš těžké.

Petra si povzdechla. „Dnes odpoledne zemřel muž v nemocnici. Infekce. Neměli jsme antibiotika. Jestli někdo přijde se zbraní, protože chce léky, a my je nemáme... co pak?“

Nikdo neměl odpověď.

Lucie zaklepala na dveře a vstoupila. „Mohu?“ zeptala se.

Marek přikývl.

„Nemocnice potřebuje organizaci,“ řekla. „Máme lékaře, ale chybí rozpis. Chybí někdo, kdo bude koordinovat. Ne další zbraň.“

Radek se na ni podíval. „A vy jste kdo?“

„Lucie,“ odpověděla. „Z Vesce.“

„A co jste byla?“

„Právnička,“ řekla. „Ale teď jsem matka. A v nemocnici se hodím víc.“

Radek chvíli mlčel. Pak přikývl. „Dobře.“

On si uvědomil, že právě teď se rozhoduje víc než jen o trestech.

Vzali papír a začali psát. Ne zákoník. Jen rámec.

1. Rada zástupců.
2. Veřejná rozhodnutí.
3. Evidované zbraně.
4. Odstupňované tresty.
5. Vyhoštění jako nejvyšší sankce.

Když dopisovali poslední bod, venku se ozval výkřik.

Marek vyběhl k oknu.

Na náměstí se shlukoval dav.

„Co se děje?“ zeptal se Radek.

Marek zbledl. „Chytili někoho dalšího.“

„Koho?“ zeptal se.

„Nevím.“

On vstal.

Věděl, že papír ještě nic neznamená.

A že hranice, které právě nastavili, budou hned vystaveny zkoušce.

KAPITOLA VII: DAV

8. května 2026, podvečer, náměstí

Na náměstí bylo nyní víc lidí než odpoledne.

Tentokrát to nebylo shromáždění. Byl to kruh. Těsný, dýchající, sevřený.

Uprostřed klečel muž. Ruce za zády, hlava skloněná. Někdo mu stáhl kapuci z hlavy tak prudce, až se zakymácel.

„Chytili jsme ho u nemocnice!“ křičel mladík, který ho držel. „Bránil se!“

Radek se prodral dopředu. „Co udělal?“

„Chtěl ukrást léky!“ odpověděl někdo.

„S nožem,“ dodal jiný.

Lucie zbledla. „Toho jsem viděla,“ zašeptala. „Stál u dveří. Mluvil o dceři.“

On si klekl naproti muži. „Jak se jmenujete?“

Muž mlčel.

„Jméno,“ zopakoval klidně.

„Milan,“ vydechl nakonec.

„Co jste udělal?“

„Chtěl jsem antibiotika,“ řekl. „Moje dcera má zápal plic.“

„S nožem?“ zeptal se.

„Jen aby mě pustili dovnitř.“

Dav zabručel.

„Napadl jste někoho?“ zeptal se Radek ostře.

„Ne. Jen jsem... jen jsem křičel.“

Mladík, který ho držel, se ozval: „Strčil do jedné sestry!“

Ona sestra přistoupila. „Strčil. Ale neublížil mi.“

„Měl nůž,“ zopakoval někdo.

On se postavil. „Odvedte ho dovnitř.“

„Ne!“ ozvalo se několik hlasů. „Tady!“

„Pravidla jsme napsali ani ne před hodinou,“ řekl pevně. „Rozhodnutí budou veřejná, ale ne v křiku a chaosu.“

Radek se podíval na dav. „Ustupte.“

Lidé váhali.

Pak někdo vykřikl: „Jestli ho pustíte, příště přijde deset dalších!“

„A jestli ho zabijeme, příště přijdou s puškami,“ odpověděl.

Ticho.

Radek udělal krok vpřed. „Dovnitř,“ řekl.

Několik hlídek muže zvedlo a odvedlo do vestibulu radnice. Dav zůstal venku, ale tlačil se ke dveřím.

Uvnitř bylo dusno.

Milan seděl na židli, ruce už rozvázané, ale hlídka stála za ním.

„Máte dceru?“ zeptal se.

Milan přikývl. „Je jí šest let.“

„Kde je?“

„V Doubí.“

Lucie přistoupila blíž. „Jak dlouho kašle?“

„Tři dny. Má horečku.“

Zdravotní sestra si vyměnila pohled s Lucií. „Můžeme se tam podívat,“ řekla.

„Ted?“ zeptal se Marek.

„Ano,“ odpověděla sestra. „Jinak budeme soudit bez znalosti okolností.“

On se podíval na Radka. „Tohle je ten okamžik.“

Radek sevřel čelist. „Venku čeká minimálně sto lidí.“

„Tak jim řekneme, že čekáme na důkazy,“ odpověděl.

Radek zaváhal. Pak kývl.

Lucie a Petra odešly s Milanem a dvěma hlídkami.

V místnosti zůstali ostatní.

„Tohle je slabost,“ řekl Radek tiše.

„Ne,“ odpověděl. „To je vyšetřování.“

„A když mezitím přijde další s nožem?“

„Pak budeme řešit další případ.“

Radek si sedl. „Vy si myslíte, že to zvládnete bez strachu.“

„Ne,“ řekl. „Jen nechci, aby strach rozhodoval.“

Venku dav hučel. Občas někdo zabušil na dveře.

Čekání trvalo hodinu a půl.

Když se Lucie a sestra vrátily, byly unavené. Milan šel mezi nimi.

„Má zápal plic,“ řekla sestra. „Potřebuje antibiotika. Máme poslední dvě balení.“

„A?“ zeptal se Marek.

„Jedno dáme jí,“ odpověděla Lucie. „Jedno si necháme pro další případ. Ale musíme sehnat další.“

On přikývl. „Milan porušil pravidla. Vnikl do prostoru nemocnice se zbraní. To je vážné.“

„Tak ho potrestáme,“ řekl Radek.

„Ano,“ souhlasil. „Ale ne smrtí.“

Otočil se k Milanovi. „Budete pracovat pro nemocnici. Každý den. Dokud vaše dcera nebude zdravá. A pak ještě týden. Bez přidělu navíc.“

Milan sklonil hlavu. „Ano.“

„A nůž odevzdáte.“

Přikývl.

Vyšli ven.

Dav se ztišil, když ho uviděli.

„Jak jste rozhodli?“ křikl někdo.

„Jeho dcera je nemocná,“ řekl nahlas. „Dostane léky. On bude pracovat pro nemocnici.“

„To je všechno?“ ozvalo se.

„A příště,“ dodal, „kdo přijde se zbraní, bude vyhoštěn. Dnes jsme ještě měli možnost ověřit pravdu.“

Několik lidí nespokojeně zavrčelo.

Radek vystoupil vpřed. „Rada rozhodla.“

Bylo to poprvé, co to slovo zaznělo veřejně.

Dav se pomalu rozcházel.

Když zůstali jen hlídky a pár lidí, Radek se na něj podíval. „Jednou vám tohle zlomí vaz.“

„Možná,“ odpověděl.

„A co pak?“

Podíval se na Lucii, která držela Daníka za ruku.

„Pak alespoň budeme vědět, že jsme to zkusili jinak.“

KAPITOLA VIII: MAJETEK

10. května 2026, náměstí

Třetí den po jejich příchodu do Liberce přšelo.

Ne silně. Jen vytrvale. Déšť omýval prach z chodníků a z okenních parapetů, jako by chtěl město vrátit do normálu. Nevrátil.

Dopoledne přišli dva muži z Pavlovic.

„Máme tu spor o dům,“ řekl knihovník, který je přivedl.

„Jaký dům?“ zeptal se.

„V Norské ulici. Rodina odešla první týden. Dům byl prázdný. Teď si ho zabral někdo jiný.“

„Zabral?“ zopakoval.

„Byl prázdný,“ ozval se mladší z mužů, vysoký, hubený. „Okna rozbitá, dveře otevřené. Opravil jsem střechu. Uklidil. Teď tam bydlím.“

„A vy?“ obrátil se k druhému.

Starší muž, s unaveným obličejem, si sundal čepici. „Patří mé sestře. Odešla s dětmi do Polska. Řekla, že se vrátí, až bude bezpečno.“

„Máte klíče?“ zeptal se.

„Měl jsem. Teď už ne.“

Šli tam všichni – on, Marek, Radek, oba muži a pár lidí z okolí. Déšť zesílil.

Dům byl dvoupatrový, omítka oprýskaná, ale střecha skutečně opravená. Na zahradě byly nové záhony.

Mladší muž otevřel dveře. „Jmenuji se Pavel,“ řekl tiše. „Nejsem zloděj.“

„To nikdo neřekl,“ odpověděl.

Uvnitř bylo uklizeno. V kuchyni se vařilo. Z horního patra se ozval dětský hlas.

„Máte rodinu?“ zeptal se.

„Ženu a syna,“ odpověděl Pavel. „Bydleli jsme ve Františkově. Pane-lák shořel. Tady bylo prázdné.“

Starší muž se rozhlížel po místnosti, jako by hledal známé předměty. „Tohle je jejich stůl,“ řekl. „Moje sestra ho kupovala před pěti lety.“

Pavel sklopil oči. „Nevzal jsem nic. Jen jsem uklidil.“

Radek se opřel o zeď. „Dům patří tomu, kdo v něm je,“ řekl.
„Ne,“ odpověděl klidně. „Patří tomu, komu patřil.“
„A když se nevrátí?“ zeptal se Radek.
„Nevíme, že se nevrátí,“ odpověděl.
Děšť bubnoval do oken.
„Kolik takových domů je?“ zeptal se Marek.
„Desítky,“ odpověděl Radek. „Možná stovky.“
Bylo to nevyhnutelné. Město s tisíci prázdných bytů a tisíci lidí bez střechy nad hlavou.
„Potřebujeme nějaké pravidlo,“ řekl tiše.
„Tak ho navrhnete,“ odvětil Radek.
Podíval se na oba muže.
„Dům zůstane Pavlovi dočasně,“ řekl. „Ale zapíšeme ho jako uživatele, ne vlastníka. Pokud se rodina vrátí, rozhodne rada – buď se dům rozdělí, nebo se najde jiné řešení.“
Starší muž sevřel čepici. „A když se nevrátí?“
„Pak po roce přejde užívání ve vlastnické právo,“ odpověděl.
Radek se zamračil. „Rok?“
„Potřebujeme čas,“ řekl. „Nevíme, co se děje za hranicemi. Nevíme, kdo se vrátí.“
Pavel přikývl. „Souhlasím.“
Starší muž váhal. „A když se vrátí zítra?“
„Pak se zítra sejdeme znovu,“ odpověděl.
Venku se objevila žena – Pavlova manželka. Držela za ruku chlapce asi ve věku Daníka.
„Co se děje?“ zeptala se.
„Rozhoduje se, co dál,“ odpověděl Pavel tiše.
On se podíval na chlapce. Stál bosý na dlažbě, v ruce držel dřevěné auto.
Město se rozpadlo. Ale děti si hrály dál.
„Zapíšeme to dnes večer,“ řekl. „Pravidlo o opuštěných domech. Dočasné užívání. Evidence. Ochrana majetku do případného návratu.“
Radek si povzdechl. „Papíry nás nezachrání.“
„Ne,“ odpověděl. „Ale bez nich se budeme rvát o každou střechu.“
Když odcházeli, déšť ustával.

Starší muž se zastavil vedle něj. „Myslíte, že se vrátí?“

Chvilí přemýšlel.

„Nevím,“ odpověděl upřímně. „Ale dokud to nevíme, nemáme právo rozhodnout.“

Muž přikývl. „To je fér.“

Cestou zpět do centra šli mlčky. Vesec byl odtud čtyřicet minut pěšky. Pavlovice podobně. Město se zmenšilo, ale vzdálenosti zůstaly.

Radek krácel vedle něj. „Jednou se někdo vrátí s papírem z katastru a řekne, že je to jeho. A my budeme stát mezi ním a člověkem, který tam rok žil.“

„Ano,“ řekl.

„A koho vyberete?“

Podíval se před sebe, kde se nad střechami znovu objevila silueta Ještědu.

„Nikoho,“ odpověděl. „Budeme hledat řešení.“

Radek se pousmál. „Vy opravdu věříte na řešení.“

„Ne,“ řekl. „Věřím na to, že bez nich nepřežijeme.“

A věděl, že majetek je jen začátek. Skutečné zkoušky teprve přijdou.

KAPITOLA IX: SEZNAM ZBRANÍ

11. května 2026, Liberec, Vesec

Radek přišel brzy ráno.

„Musíme to udělat dnes,“ řekl bez pozdravu.

„Co?“ zeptal se.

„Seznam zbraní. Jinak to, co jsme doted' udělali, nebude mít váhu.“

Seděli ve vestibulu radnice. Na stole ležel nový sešit – tvrdé desky –, nalezený v kanceláři matriky. Na první stránku napsal: EVIDENCE ZBRANÍ – LIBEREC, KVĚTEN 2026.

„Kolik jich odhaduješ?“ zeptal se.

„Dost,“ odpověděl Radek. „Lovecké pušky. Pistole. Něco z policejní stanice. A pár kusů z armádního skladu z kasáren, prý.“

„Prý?“ zvedl obočí.

„Lidi to říkají.“

Začali svolávat hlídky. Každý, kdo měl zbraň, měl přijít a zapsat ji. Typ, počet nábojů, jméno držitele.

První přišel Marek. Položil na stůl starou brokovnici. „Dvě hlavně. Dvacet nábojů.“

Zapsal.

Pak přišli další. Někteří bez váhání. Jiní s nedůvěrou.

„A co když mi ji vezmete?“ zeptal se jeden muž z Rochlic.

„Nevzali jsme ji včera, nevezmeme ji dnes,“ odpověděl. „Ale musíme vědět, kolik jich je a kdo je má.“

„A co když přijde někdo zvenku?“ pokračoval muž.

„Pak budeme vědět, čím se můžeme bránit.“

Zapisoval jména, čísla, odhady.

Lucie mezitím organizovala pomoc v nemocnici. Vrátila se kolem poledne. „Máme čtyři lékaře,“ řekla. „Dva chirurgové, jeden internista, jedna pediatrička. Potřebujeme víc lidí na logistiku.“

„Kolik pacientů?“ zeptal se.

„Dvacet lůžek obsazených. Většinou infekce, podvýživa, zranění z hádek.“

„Z hádek?“ zopakoval.

„O jídlo,“ odpověděla tiše.

Daník seděl u schodů a kreslil křídou na dlažbu. Nakreslil dům, strom a věž vysílače na Ještědu. Nad nimi slunce.

Radek si toho všiml. „Hezký,“ řekl chlapci.

Daník se usmál. „To je náš dům.“

„A kde je?“ zeptal se Radek.

„Tady,“ ukázal prstem na malý obdélník.

Radek přikývl. „Tak si ho hlídej.“

Odpoledne přišel problém.

Do vestibulu vstoupil muž s pistolí za pasem. Nepřišel ji zapsat. Přišel si stěžovat.

„V Rochlicích si nechali tři pušky bokem,“ řekl hlasitě. „Nezapsali je.“

Starší muž se šedinami, který seděl opodál, zvedl hlavu. „To není pravda.“

„Viděl jsem je,“ trval na svém první.

Radek vstal. „Pojďme to ověřit.“

„Teď?“ zeptal se Marek.

„Ano,“ odpověděl Radek. „Jinak vzroste nedůvěra.“

Šli do Rochlic. Cesta z centra trvala půl hodiny svižným krokem. Paneláky stály tiše, některá okna zabeďněná, jiná otevřená.

Před jednou z bytovek našli tři pušky opřené o zed’.

„Proč nejsou v seznamu?“ zeptal se.

Starší muž se nadechl. „Chtěli jsme si nechat něco navíc. Pro jistotu.“

„Jistotu proti komu?“ zeptal se.

„Proti vám,“ odpověděl bez zaváhání.

Ticho bylo tvrdé.

Radek sevřel čelist. „Vidíte?“

Podíval se na staršího muže. „Pravidla platí pro všechny.“

„A co když zítra rozhodnete, že Rochlice dostanou méně jídla?“ zeptal se muž.

„Pak budeme hlasovat,“ odpověděl.

„A když prohrajeme?“

„Pak to přijmete. Nebo odejdete.“

Muž mlčel.

Radek sáhl po jedné pušce. „Zapišme je.“

Starší muž váhal. Pak přikývl. „Dobře.“

Cestou zpět Radek řekl: „Vidíte, jak je to křehké?“

„Ano,“ odpověděl.

„Stačí náznak nedůvěry.“

„Proto musíme být přísní i na sebe.“

Radek se na něj podíval. „A když příště někdo odmítne?“

„Pak budeme muset rozhodnout, jestli je hrozbou.“

„A když bude?“

Chvilí mlčel.

„Pak ho vyhostíme,“ řekl.

Radek přikývl. „Takže přece jen máte hranici.“

„Ano,“ odpověděl. „Jen ji nechci překročit zbytečně.“

Když se vrátili na náměstí, Daník stále kreslil. Tentokrát přidal další domy.

„To je celé město?“ zeptal se.

„Ano,“ odpověděl chlapec.

„A kde jsou lidi?“ zeptal se Radek.

Daník se zamyslel. „Tady,“ řekl a dokreslil malé postavy mezi domy.

On se na kresbu podíval a uvědomil si, že město nejsou budovy ani zbraně.

Jsou to malé postavy mezi nimi.

A že seznam zbraní je jen první pokus, jak je ochránit před sebou navzájem.

KAPITOLA X: NOC BEZ SVĚTEL

12. května 2026, Liberec, náměstí

Pátý den přišla první skutečná noc bez hlídek.

Ne proto, že by chtěli. Ale proto, že neměli dost lidí.

Marek seděl ve vestibulu a počítal směny. „Chybí nám šest lidí,“ řekl. „Někteří jsou nemocní. Dva odešli do Jablonce – prý tam slyšeli o větším skladu.“

„A vrátí se?“ zeptal se.

Marek pokrčil rameny.

Radek přišel pozdě. „Doubí dnes drží jen dva lidi. Když někdo přijde z jihu, projde.“

„Z jihu?“ zvedl obočí.

„Od Turnova. Viděli jsme v noci světla.“

Světla. Slovo, které v Liberci poslední týdny znělo cize.

„Oheň?“ zeptal se.

„Možná. Nebo baterky.“

Venku se stmívalo. Ještěd se ztrácel ve tmě. Bez vysílače, bez červeného světla na špicí. Jen obrys proti nebi.

Lucie se vrátila z nemocnice unavená. „Máme další dva případy horečky,“ řekla. „Potřebujeme čistší vodu.“

„Studna u teplárny?“ navrhl Marek.

„Fronta je tam celý den,“ odpověděla.

Daník už spal na matraci v rohu radnice. Odmítl jít do Vesce. „Chci být tady,“ řekl. „Tatínek má práci.“

Noc přišla rychle.

Hlídky se rozptýlily. Někteří měli jen baterky, jiní lucerny.

Krátce po půlnoci se ozval výstřel.

Jeden. Pak druhý.

Radek byl venku během vteřiny. On za ním.

Směr – Sokolská ulice.

Běželi.

U bývalé pošty stál muž s puškou. „Tři lidi!“ křičel. „Kradli z lékárny!“

„Kde jsou?“ zeptal se Radek.

„Utekli směrem k bazénu.“
Další výstřel zazněl z dálky.
„Nestřílet!“ křikl.
Ale bylo pozdě.
Když doběhli k rohu ulice, viděli postavu ležící na zemi.
Mladík. Možná sedmnáct.
Krev na košili.
„Kdo střílel?“ zeptal se ostře.
Zpoza rohu vyšel muž z hlídky. „Zdrhal. Měl batoh.“
„Byl ozbrojený?“
„Nevím.“
Klekl si k mladíkovi. Dýchal slabě.
„Lucii!“ křikl Radek.
Za chvíli byla u nich.
„Kdo to je?“ zeptala se.
„Nevíme,“ odpověděl.
Prohledali batoh.
Uvnitř byly obvazy. A dětský sirup proti kašli.
Lucie zvedla oči. „Tohle je všechno?“
Hlídka ztuhla. „Nevěděl jsem...“
„Nevěděl jste,“ zopakoval tiše.
Mladík vydechl naposledy.
Ticho bylo těžší než výstřel.
Lidé se začali scházet.
„Co se stalo?“ ptali se.
Radek stál opodál, ruce sevřené.
On vstal.
„Zítř ráno,“ řekl hlasitě, „bude rada zasedat. Veřejně.“
„Byl to zloděj!“ křikl někdo.
„Byl to kluk,“ odpověděl.
„Utíkal!“ ozvalo se.
„A byl ozbrojený?“ zeptal se.
Nikdo neodpověděl.
Lucie mu položila ruku na rameno. „Musíme ho odnést.“

Odnesli ho do vestibulu. Položili na stůl, kde ještě před pár dny ležely pytle rýže.

Daník se probudil. „Co se děje?“ zeptal se ospale.

Podíval se na něj.

„Někdo udělal chybu,“ řekl tiše.

Ráno přišlo pomalu.

Náměstí bylo plné.

Muž z hlídky stál před radou. „Střílel jsem,“ řekl. „Protože jsem myslel, že je hrozba.“

„Myslel,“ zopakoval.

„Ano.“

„Byl ozbrojený?“ zeptal se znovu.

„Ne,“ odpověděl tiše.

Radek se nadechl. „Hlídka má právo bránit sklady.“

„Ano,“ souhlasil. „Ale ne střílet bez jistoty.“

„Jakou jistotu chcete v noci?“ zeptal se Radek.

„Takovou, která rozlišuje mezi obvazem a pistolí,“ odpověděl.

Ticho bylo dlouhé.

„Navrhuji,“ řekl pomalu, „že střelba je přípustná jen při bezprostředním útoku. Ne při útěku.“

„A ten muž?“ zeptal se Marek.

Podíval se na hlídku. „Porušil pravidla. I když ještě nebyla jasně řečena.“

„Takže?“ zeptal se někdo z davu.

„Bude zbaven zbraně. A na měsíc vyřazen z hlídek.“

„To je málo!“ ozvalo se.

„A vyhoštění?“ navrhl jiný.

Radek mlčel.

On zavrtěl hlavou. „Jednal ve strachu. Ale jeho chyba stála toho kluka život.“

Lucie stála opodál, bledá.

„A kdo nese odpovědnost za to, že jsme pravidla neřekli jasně?“ zeptal se nahlas.

Nikdo se nehlásil.

„My,“ řekl. „Rada.“

Slovo dopadlo těžce.

Radek se na něj podíval. „Takže trestáme i sebe?“

„Ano,“ odpověděl.

Navrhl, že rada bude povinna každé rozhodnutí o použití zbraně veřejně přezkoumat. A že každý zásah bude zapsán.

Dav nebyl spokojený. Ale nebyl ani rozzuřený.

Mladík byl pohřben odpoledne na hřbitově u krematoria. Bez kněze. Bez řečí.

Jen ticho.

Když se večer vraceli do Vesce, šli pomalu. Čtyřicet minut v šeru.

„Tati,“ řekl Daník, „proč ten pán střílel?“

Zastavil se.

„Protože se bál,“ odpověděl.

„A my se nebojíme?“ zeptal se chlapec.

Podíval se na Lucii.

„Bojíme,“ řekl. „Ale snažíme se, aby strach nerozhodoval za nás.“

V dálce se nad městem rozsvítil slabý plamen. Někdo rozdělával oheň.

Liberec byl tmavý.

Ale ticho pod Ještědem stále nekončilo.

A teď už věděl, že vítězství, o které usiluje, nebude bez ceny.

KAPITOLA XI: NÁVRH

13. května 2026, Liberec, náměstí

Smrt toho chlapce změnila tón města.

Ne tak, že by lidé ztichli. Spíš tak, že začali mluvit jinak. Opatrněji. Tvrději. S otázkou v hlase.

Rada se sešla ještě téhož večera.

„Tohle je první mrtvý od našeho příchodu,“ řekl Marek.

„První na veřejnosti,“ opravil ho Radek. „Nevíme, kolik jich bylo předtím.“

On položil na stůl nový list papíru.

„Musíme zpřísnit pravidla použití zbraně,“ řekl.

„Už jsme to řekli,“ namítl starší muž z Rochlic.

„Řekli jsme to obecně,“ odpověděl. „Teď to musíme napsat.“

Alena si povzdechla. „Lidé chtějí jistotu.“

„Ne,“ řekl tiše. „Lidé chtějí, aby jejich smrt měla smysl. A ta jeho ho neměla.“

Ticho bylo tentokrát tiché, bez napětí.

„Navrhují,“ pokračoval, „tři stupně zásahu. Varování. Zadržení. Střelba pouze při bezprostředním ohrožení života.“

„Kdo určí bezprostřední?“ zeptal se Radek.

„Každý, kdo drží zbraň,“ odpověděl. „Ale s vědomím, že to druhý den přezkoumá rada.“

„A když se rada bude mýlit?“ zeptala se Petra.

„Pak poneseme důsledky,“ odpověděl.

Radek se na něj díval dlouho. „Vy opravdu věříte, že lidé přijmou omezení?“

„Ano,“ řekl. „Protože už viděli, co se stane bez něj.“

Marek kývl. „Sepiš to.“

Zapisoval pomalu, každé slovo vážil.

1. Použití zbraně je krajní prostředek.

2. Varování je povinné, pokud situace dovolí.

3. Střelba pouze při bezprostředním útoku na život.

4. Každý případ bude následující den veřejně přezkoumán radou.

„A sankce?“ zeptal se Radek.

„Ztráta zbraně. Vyloučení z hlídek. Při opakování vyhoštění.“

Radek se opřel. „Tohle bude stát naši autoritu.“

„Možná,“ odpověděl. „Ale získá důvěru.“

Druhý den dopoledne se na náměstí sešlo víc lidí než kdy dřív.

Někdo přinesl starý megafon. Fungoval jen napůl, ale hlas zesílil.

On vystoupil dopředu.

„Včera zemřel chlapec,“ začal. „Ne proto, že by chtěl někomu ublížit.

Zemřel proto, že jsme neměli určená jasná pravidla.“

Nikdo neprotestoval.

„Od dnešního dne platí toto...“

Přečetl body.

„A kdo to bude hlídat?“ zeptal se muž z davu.

„Vy,“ odpověděl. „Protože přezkum bude veřejný.“

„A když rada selže?“ ozval se jiný hlas.

„Pak ji můžete odvolat.“

Šum zesílil.

„Odvolat?“ zopakoval Radek tiše vedle něj.

„Ano,“ řekl. „Navrhuji, aby každý člen rady mohl být odvolán většinou zástupců ostatních čtvrtí.“

To bylo nové.

Radek na něj prudce pohlédl. „To jsme neprojednali.“

„Projednáváme to teď,“ odpověděl.

Ticho bylo napjaté.

„Chcete moc?“ zeptal se nahlas. „Nebo odpovědnost?“

Několik lidí si vyměnilo pohledy.

„Hlasujme,“ řekl Marek.

Ruce se zvedaly pomalu.

Ale většina byla pro.

Radek zůstal stát bez pohnutí. Pak zvedl ruku také.

Bylo to těsné.

Když se dav rozešel, Radek ho zastavil. „Tohle bylo nečekané.“

„Ano,“ odpověděl.

„Mohl jsem být odvolán.“

„Ano.“

„A vy taky.“

„Ano.“

Radek se na něj chvíli díval. „Proč?“

„Protože bez možnosti odvolání je to jen totalita.“

Radek se pousmál. „Vy si pod sebou řežete větev.“

„Ne,“ odpověděl. „Zkousím, jestli unese váhu.“

Odpoledne přišla zpráva z Rochlic.

Skupina nově příchozích mladíků odmítla vydat zbraně k evidenci. Tvrdili, že pravidla jsou slabost.

„Chtějí vlastní hlídku,“ řekl starší muž.

„Bez rady,“ dodal Marek.

Radek sevřel pěsti. „Tak to je ono.“

„Co?“ zeptal se.

„Zkouška.“

Vyrazili tam.

Panelák byl tichý. V bytě ve třetím patře stáli čtyři mladí muži. Dva s puškami, jeden s pistolí, jeden bez zbraně.

„Neuznáváme žádnou radu,“ řekl ten s pistolí. „Chráníme si svoje území.“

„A co je vaše území?“ zeptal se.

„Rochlice.“

„Rochlice mají dva zástupce v radě,“ odpověděl.

„Slabé zástupce,“ odsekl.

Radek udělal krok vpřed. „Zbraně do evidence.“

„Ne,“ odpověděl mladík.

Ticho bylo ostré jako kov.

On se nadechl. „Pokud odmítnete, porušíte pravidla. A budete považováni za hrozbu.“

„Tak nás vyhodte,“ vyzval ho mladík.

„Ne,“ odpověděl klidně. „Dáme vám čas do večera.“

„Proč?“ zeptal se Radek tiše.

„Protože nejste nepřítel,“ odpověděl mladíkovi. „Jste sousedi.“

Mladík zaváhal.

„Večer,“ zopakoval.

Když odcházeli, Radek byl napjatý.

„Tohle může skončit špatně,“ řekl.

„Ano,“ odpověděl.

„A když vystřelí první?“

Podíval se na něj.

„Pak budeme muset rozhodnout, jestli pravidla mají cenu i pod palbou.“

Radek se zastavil u schodiště. „A mají?“

Chvilí mlčel.

„Zítřka to zjistíme.“

A poprvé od jejich příchodu si uvědomil, že vítězství demokracie nebude otázkou hlasování.

Bude to otázka toho, zda obstojí ve chvíli, kdy někdo odmítne hlasovat vůbec.

KAPITOLA XII: VEČER V ROCHLICÍCH

15. května 2026, Liberec, Rochlice

Do Rochlic se vraceli těsně před setměním.

Paneláky stály v šeru jako lodě bez posádky. V některých oknech plály svíčky. Ve většině byla tma.

Radek šel o krok napřed. Marek za ním. On mezi nimi.

„Kolik lidí máme?“ zeptal se tiše.

„Deset,“ odpověděl Marek. „Možná o jednoho víc.“

„A oni?“

„Čtyři. Možná se k nim někdo přidá.“

Vystoupali do třetího patra.

Dveře byly otevřené.

Uvnitř stáli tři z těch mladíků. Ten s pistolí chyběl.

„Kde je ten čtvrtý?“ zeptal se.

„Odešel,“ odpověděl jeden z nich. „Říkal, že si nenechá od nikoho poroučet.“

„Kam?“ zeptal se Radek.

„Nevíme.“

Byla to lež. Ale nebyla podstatná.

„Zbraně,“ řekl Radek.

Mladík s puškou chvíli váhal. Pak ji položil na stůl.

Druhý ho následoval.

„Nechceme bojovat,“ řekl ten bez zbraně. „Jen jistotu.“

„Jistotu vám dá jen to, že budete součástí komunity a pravidel,“ odpověděl.

„A když nás zradíte?“ zeptal se mladík.

„Pak nás odvoláte,“ řekl.

V místnosti bylo ticho, které nebylo nepřátelské. Spíš unavené.

„Ten čtvrtý...“ začal jeden z nich.

Zvenku se ozval křik.

Radek vyběhl na balkon.

Na parkovišti pod domem stál mladík s pistolí. Ten čtvrtý. Mířil do vzduchu.

„Nechci radu!“ křičel. „Nechci vás!“
Lidé vycházeli z domů.
„Dej tu zbraň dolů!“ křikl Radek.
Mladík vystřelil do vzduchu.
Ozvěna se rozlila mezi paneláky.
On vyšel na balkon vedle Radka. „Polož to!“ zavolal.
„Ne!“ křikl mladík. „Chcete nám vládnout!“
„Ne,“ odpověděl. „Chceme, abys nebyl sám.“
Mladík se zasmál. Nervózně.
„Jste slabí!“
Radek sevřel pušku.
„Ne,“ řekl tiše. „Jsme omezení.“
Mladík mířil neurčitě směrem k davu.
„Jestli vystřelíš do lidí,“ řekl hlasitě, „budeš vyhoštěn. A půjdeš sám.“
Mladík zaváhal.
„Nikdo tě nechce zabít,“ pokračoval. „Ale zbraň v ruce bez pravidel je hrozba.“
Ticho bylo křehké.
Pak se z davu oddělila žena. Starší. Šla pomalu k mladíkovi.
„Martine,“ řekla tiše. „Pojď domů.“
Mladík se zachvěl.
„Máma?“ zašeptal.
„Pojď.“
Zbraň se pomalu sklonila.
Radek se ani nepohnul.
Mladík pustil pistoli. Spadla na asfalt.
Ticho bylo úplné.
Nikdo nestřílel.
Žena ho objala.
On vydechl.
Radek se na něj podíval. „Tak tohle bylo o vlásek.“
„Ano,“ odpověděl.
„Kdybys váhal o vteřinu déle...“
„Nevystřelil bys,“ řekl.
Radek se usmál bez radosti. „Nevím.“

Zbraně byly odneseny do radnice a zapsány.

Mladík Martin dostal trest – měsíc práce bez hlídky a zákaz nošení zbraně.

„Mohl jsi ho vyhostit,“ řekl Radek později.

„Ano.“

„Proč jsi to neudělal?“

„Protože by se vrátil s dalšími.“

Radek přikývl. „Takže to byla taktika.“

„Ne,“ odpověděl. „Byla to naděje.“

Když se vraceli do Vesce, bylo po desáté.

Čtyřicet minut pěšky v tichu.

Daník usnul na jeho ramenou.

Lucie šla vedle něj. „Dnes to mohlo skončit daleko hůř,“ řekla.

„Ano.“

„A jednou skončí.“

Zastavil se.

„Možná,“ řekl. „Ale dnes jsme to udrželi.“

Lucie se na něj podívala. „A kolikrát to ještě udržíš?“

Nevěděl.

Nad nimi byl Ještěd temný.

A ticho pod ním bylo těžké, ale zatím ne přerušené výstřelem.

KAPITOLA XIII: ZIMA V KVĚTNU

20. května 2026, Liberec, nemocnice

Studený vítr přišel od hor, jako by se roční období rozhodla neřídít kalendářem.

V nemocnici přibyli další pacienti. Kašel. Horečky. Vyčerpání.

„Zásoby léků jsou na týden,“ řekla Lucie. „Možná méně.“

„Z Rochlic přinesli nějaký cukr,“ připomněl Marek. „Ale léky zatím ne.“

„Tvrdí, že jejich kontakt nepřišel,“ odpověděla Petra.

Radek se zamračil. „Možná žádný není.“

On přikývl. „Možná je.“

Téhož dne přišla skupina z Hrádku nad Nisou. Čtyři muži a žena. Unavení, špinaví.

„Za hranicí je to podobné,“ řekl jeden z nich. „Poláci si hlídají své území. Pomoc jen pro vlastní.“

„A Německo?“ zeptal se Marek.

„To nevíme.“

Přinesli dvě krabice antibiotik.

„Za co?“ zeptal se.

„Za cukr,“ odpověděl muž.

Radek se na něj podíval. „Takže v Rochlicích nelhali.“

On přikývl. „Ne.“

Krabice byly odneseny do nemocnice.

Lucie je otevřela opatrně, jako by držela zlato.

„Tohle nám dá čas,“ řekla.

Odpoledne přišel další spor.

U Sokolovského náměstí se strhla hádka o přiděly. Žena obvinila souseda, že nahlásil víc lidí, než má.

„Má jen manželku!“ křičela. „A bere si přiděl pro pět!“

Muž se bránil. „Moje sestra je u nás! A její děti!“

„Kde jsou?“ zeptal se.
„U babičky!“
„Tak proč nejsou zapsané?“ zeptal se Marek.
„Protože jsme nestihli přijít!“
Dav byl podrážděný.
„Takhle to nejde,“ řekl Radek tiše.
On přikývl. „Musíme mít nějaký registr domácností.“
„To zní jako byrokracie,“ poznamenal někdo.
„Ano,“ odpověděl. „Ale bez ní budeme podezírat jeden druhého.“
Navrhl, aby každá čtvrt vedla seznam. Ověřený dvěma zástupci.
„A kdo bude kontrolovat kontrolory?“ zeptal se Radek.
„Vy,“ odpověděl. „A ostatní.“
Muž, který byl obviněn, přivedl sestru s dětmi ještě ten večer.
„Omlouvám se,“ řekl. „Nechtěl jsem podvádět.“
Žena, která ho obvinila, sklopila oči.
Rada rozhodla: zpětné doplnění seznamu, bez sankce.
„Příště už přidej trest,“ řekl.

Večer se ochladilo víc.

Vesec byl tichý. Dům stál pevně, ale uvnitř bylo chladno.

Lucie rozdělávala oheň v kamnech. Daník seděl u stolu a kreslil znovu město.

„Tati,“ řekl, „proč tu není víc lidí?“

Zastavil se.

„Protože někteří odešli,“ odpověděl. „A někteří už tu nemohli zůstat.“

„A vrátí se?“

Podíval se na Lucii.

„Možná,“ řekl.

Daník dokreslil další postavy.

„Tak jim necháme místo,“ řekl vážně.

Následující den přišla zpráva z Jablonce.

Skupina ozbrojených mužů se přesunuje směrem k Liberci. Prý hledají zásoby.

„Kolik?“ zeptal se Radek.

„Deset. Možná víc.“

„Kdy?“ zeptal se.

„Zítřka.“

Rada se sešla okamžitě.

„Teď se ukáže, jestli vaše pravidla vydrží,“ řekl Radek.

„Ano,“ odpověděl.

„Navrhuji zaujmout obranu u pivovaru ve Vratislavicích,“ pokračoval Radek. „Zablokovat cestu.“

„A co když budou chtít jen obchodovat?“ zeptala se Petra.

„Pak přijdou bez pušek,“ odpověděl Radek.

On se nadechl. „Pošleme vyjednávače.“

„To je risk,“ řekl Marek.

„Ano.“

„A kdo půjde?“ zeptal se Radek.

Podíval se na něj.

„Já,“ řekl.

Lucie zbledla. „Ne.“

„Musím,“ odpověděl tiše.

Radek ho sledoval. „A když vás zajmou nebo zabijou?“

„Pak se rozhodnete beze mě.“

Radek se usmál bez radosti. „To by bylo jednodušší.“

„Možná,“ odpověděl.

V noci nemohl spát.

Ležel vedle Lucie v domě ve Vesci. Daník spal mezi nimi.

„Bojím se,“ řekla Lucie tiše.

„Já taky.“

„A přesto půjdeš.“

„Ano.“

Chvíli bylo ticho.

„Nezapomeň,“ řekla, „že nejde jen o město.“

Přikývl.

„Vím.“

Venku foukal vítr.

A on si uvědomil, že zima v květnu není jen počasí.

Je to doba, kdy se láme vůle.

A zítra se ukáže, jestli Liberec bude městem pravidel, nebo městem zbraní.

KAPITOLA XIV: PIVOVAR

22. května 2026, Liberec, Vratislavice

Ráno bylo chladné a jasné.

Z domova vyšel ještě za šera. Mířil do Vratislavic, cestou, kterou jako kluk chodil na diskotéku. Když dorazil k pivovaru, nikdo tam nebyl.

Pohlédl na pivovar a napadlo ho, že v pivovaru to vlastně všechno začalo, i když v tom plzeňském.

Brzy dorazili Radek a Marek. Bez hlídek, bez demonstrace síly. Jen tři muži, každý se zbraní přes rameno, ale s rukama volnými.

„Tady?“ zeptal se Marek.

„Tady,“ odpověděl Radek. „Je to úzké. Když přijdou, uvidíme je.“

Nestavěli barikádu. Nestáli v zákopu. Jen čekali.

Objevili se krátce po osmé.

Jedenáct mužů. Dva s puškami, viditelně. Ostatní měli batohy, někteří tyče. Šli v řadě, ne v rojnici. Ne vojensky. Spíš rozhodně.

Zastavili se pár metrů před nimi.

„Liberec?“ zeptal se muž v čele.

„Ano,“ odpověděl.

„Jablonec,“ řekl muž. „Máme málo, všeho.“

„My taky,“ odpověděl Radek.

Muž si ho změřil. „Ale máte víc než my.“

„Možná,“ řekl. „Ale ne dost na válku.“

Chvilí bylo ticho. Vítr rozčeřil hladinu.

„Chceme obchodovat,“ řekl muž z Jablonce.

„S čím?“ zeptal se Marek.

„Máme generátor. A naftu.“

Radek se napjal. Elektrina by byla luxus.

„Jaký?“ zeptal se.

„Malý. Z nemocnice. Zůstal nám tam.“

„A proč ho nevyužijete vy?“ zeptal se.

Muž pokrčil rameny. „Nemáme koho léčit.“

Ticho bylo těžké.

„Co chcete?“ zeptal se.

„Mouku. Konzervy. A cukr.“
 Radek si odfrkl. „Cukr je vzácný.“
 „Nafta taky,“ odpověděl muž klidně.
 On přikývl. „Půjdeme s vámi do města. Před radu. Obchod bude veřejný.“
 „Ne,“ zavrtil hlavou muž. „Tady. Teď.“
 „Ne,“ odpověděl. „Bez svědků nebude důvěra.“
 Muž z Jablonce zaváhal. Pak přikývl. „Dobře.“
 Šli spolu zpět do centra.
 Lidé se shromažďovali, když viděli cizí tváře.
 „Kdo to je?“ ptali se.
 „Obchod,“ odpověděl Marek.
 Na náměstí stál stůl.
 Generátor položili vedle. Malý, ale funkční. Muž ho nastartoval.
 Zvuk motoru byl po týdnech ticha šokující.
 Lucie přišla z nemocnice.
 „Můžeme napojit chladničku,“ řekla tiše.
 Radek se podíval na radu.
 „Kolik mouky?“ zeptal se.
 „Deset pytlů,“ odpověděl muž z Jablonce.
 „To je třetina našich zásob,“ namítl Marek.
 „A bez elektřiny ztratíme léky,“ řekla Petra.
 Dav šuměl.
 „Hlasujme,“ řekl.
 Bylo to těsné.
 Třináct pro. Jedenáct proti.
 Radek hlasoval proti.
 „Respektuji většinu,“ řekl suše.
 Obchod proběhl.
 Generátor zůstal.
 Když ho odvezli k nemocnici a rozsvítilo se jediné světlo nad operačním stolem, lidé tiše zatleskali.
 Poprvé od příchodu zazářila elektřina.
 Ne jako návrat světa.
 Ale jako důkaz, že spolupráce může nahradit střelbu.

Večer přišel Radek za ním do Vesce.

„Prohrál jsem hlasování,“ řekl.

„Ano.“

„A přesto jsem přijal výsledek.“

„Ano.“

Radek se posadil na lavičku před domem. „Tohle je těžší než boj.“

„Vím.“

„V boji víš, kdo je nepřítel.“

„A tady?“ zeptal se.

„Tady jsi nepřítel sám sobě,“ odpověděl.

Chvilí seděli mlčky.

„Dnes jsme mohli mít generátor i bez hlasování,“ řekl Radek.

„Jak?“ zeptal se.

„Mohl jsem jim ho vzít silou.“

Podíval se na něj.

„A zítra by přišli s dvaceti dalšími.“

Radek přikývl. „Možná.“

„Ne možná,“ řekl. „Určitě.“

Radek se zvedl. „Zítra přijde další zkouška.“

„Ano,“ odpověděl.

„A jednou přijde taková, kterou neustojíme.“

Podíval se směrem k městu.

„Pak alespoň budeme vědět, že jsme neustoupili první.“

Radek se usmál.

„Vy jste tvrdohlavý.“

„Ano,“ řekl.

A nad městem se znovu rozhostilo ticho.

Tentokrát přerušené jen slabým vrčením generátoru v nemocnici.

Liberec měl první světlo.

A s ním i první závazek, že ho nezískal násilím.